

ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Kologoida O. V. The means of state regulation of the stock market legal relationships in Ukraine

The governance as a legal form of state regulation of the economy is determined in this article by the concept and system control means.

Among the system of the regulatory resources impact on the stock market legal relationships are allocated: the legal means of state regulation, self-regulation tools and means of the intra-corporate regulation.

The means of state regulation are defined as the statutory instrument of the state regulating influence on the stock market relationships, directed to establish rules or limits in carrying out economic activity in the stock market, the violation of which entails the application of administrative sanctions, economic support and provision of stock market members interest in the implementation of economic activities and transactions on the stock market using securities and derivatives, ensuring of the optimum combination of government regulation and self-regulation of the stock market relations.

The general and special funds of state regulation of the stock market relations are investigated. Among them: the licensing of the stock market professional activity; state registration; means associated with the liquidation of the stock market participants; permission procedure, the establishment of the requirements for securities and their issues; requirements for issuers; requirements, criteria and standards of the stock market professional activity and securities transactions; disclosure requirements for stock market participants, self-regulatory organizations; providing investment, tax and other incentives to the stock market participants; regulation of prices and tariffs; certification of the stock market experts and establishment of the requirements for managers and chief accountants of professional stock market participants; the formation and maintenance of the stock market information database; monitoring of the investments movement in Ukraine and abroad through the stock market; implementation of the securities market infrastructure model.

Key words: the stock market, the state regulation of economic activity, the means of state regulation.

Кологойда Олександра В'ячеславівна,

кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Свій вплив на розвиток економічних відносин на фондовому ринку держава здійснює завдяки використанню широкого спектру форм, методів і засобів державного регулювання.

Управління як правова форма державного регулювання економіки передбачає прийняття компетентним органом юридично значущих рішень для суб'єктів господарювання з оперативних питань господарського життя, які пов'язані із застосуванням установлених законом засобів регулювального впливу держави на ді-

альність суб'єктів господарювання [1, с. 202].

У чинному законодавстві України та спеціальній літературі терміни *форма* та *засіб державного регулювання* використовуються в різних значеннях. Незважаючи на те, що перелік основних засобів регулятивного впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання визначено в ст. 12 ГК України, у законах, що визначають правові засади державного регулювання відносин на фінансовому та фондовому ринках України (це зокрема ст. 3 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів» [3], ст. 20 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [27]), положення ГК України [2] не враховано. Змішування понять «форма» та «засіб державного регулювання» присутнє і в науковій літературі [4, с. 114; 5, с. 184-185]. Це зумовлює потребу науково-теоретичного дослідження змісту зазначених понять.

Дослідженню правових засобів державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання присвятили свої роботи О. Андрущак, С. Алексєєв, Е. Бекірова, О. Безух, В. Добровольська, О. Квасніцька, І. Лукач, Л. Малько, В. Мамутов, І. Пастух, В. Поєдинок, В. Полюхович, А. Попова, І. Шамрай, С. Шишкін, А. Шпомер, В. Щербина.

Мета дослідження: через поняття та систему засобів схарактеризувати управління як правову форму державного регулювання господарських відносин на фондовому ринку України.

Засіб визначають як те, що є зна-

рядям в будь-якій дії, справі [6, с. 215], предмети (явища, процеси), за допомогою яких забезпечується досягнення мети, одержання необхідного результату юридичної діяльності [7, с. 62]. До правових засобів В. Карташов відносить такі, що закріплені нормативно-правовими актами і підлягають обов'язковому використанню в зазначених ситуаціях [7, с. 63-64]. С. Алексєєв визначає правові засоби як норми права, індивідуальні приписи та веління, договори, засоби юридичної техніки, усі інші інструменти регулювання, що розглядаються в єдності характерного для них змісту і форми [8, с. 14]. Аналогічне широке тлумачення категорії «правові засоби» дає О. Безух [9, с. 58]. Л. Малько під правовими засобами розуміє правові явища, що виражаються в інструментах (установленнях) і діяннях (технології), за допомогою яких задовольняються інтереси суб'єктів права, забезпечується досягнення соціально корисних цілей [10, с. 66].

У складі правових засобів виділяються засоби державного регулювання господарської діяльності, під якими В. Щербина розуміє закріплені в правовій (юридичній) формі засоби (інструменти, знаряддя) економічного, організаційного і правового впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання, застосування яких має бути спрямовано: 1) на забезпечення оптимального державного регулювання, яке б виключало надмірне втручання держави в організацію і здійснення господарської діяльності; 2) на забезпечення оптимального поєднання ринкового саморегулювання економіч-

них (господарських) відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів у державі [11, с. 11, 19-20].

Невичерпний перелік засобів регулювального впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання визначає ч. 2 ст. 12 ГК України. Адекватність обраних правових засобів характеру суспільних відносин, що підлягають урегулюванню, забезпечує ефективність правового впливу на ті чи інші групи суспільних відносин [9, с. 59]. Відсутність глибоких спеціальних теоретичних досліджень породжує труднощі, пов'язані з вибором правових засобів, найбільш прийнятних для вирішення конкретних ситуацій, та їх правильним застосуванням [12, с. 33-34].

В. Щербина класифікує засоби державного регулювання господарської діяльності на економіко-правові (державне замовлення; державні закупівлі; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій); організаційно-правові (ліцензування і квотування, видання документів дозвільного характеру, сертифікація та стандартизація, застосування нормативів і лімітів, контроль і нагляд за господарською діяльністю) та юридичні (правові) засоби (штрафні та адміністративно-правові санкції, організаційно-господарські договори, типові та примірні договори) [11, с. 18-19]. До засобів державного регулювання на фондовому ринку відносить контроль і В. Полюхович [13, с. 141]. На нашу думку, контроль та нагляд за господарською

діяльністю є формою державного регулювання, зміст якої передбачає встановлення відповідності фактичної діяльності суб'єкта господарювання встановленим законодавством вимогам шляхом проведення перевірок, ревізій та інших заходів, наслідком яких може бути притягнення до відповідальності, зокрема у формі адміністративно-господарських санкції. Така позиція відповідає ГК України, у назві гл. 2 якого мова йде про форми участі держави у сфері господарювання, зокрема контроль і нагляд (ст. 19 ГК України). Затвердження типових і примірних договорів, на нашу думку, є засобом нормативного регулювання як форми державного регулювання.

За правовою підставою всі засоби державного регулювання, визначені ст. 12 ГК України та спеціальними законами, що регулюють здійснення окремих видів господарської діяльності, слід віднести до юридичних (правових), у зв'язку з чим вони не потребують окремого виділення в юридичних класифікаціях засобів державного регулювання.

За змістом засоби державного регулювання поділяють на засоби тарифного регулювання (регулювання цін і тарифів, надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій) і нетарифного регулювання (ліцензування і квотування, сертифікація та стандартизація, застосування нормативів і лімітів), а також на адміністративні, які передбачають установа певних правил або обмежень у здійсненні господарської діяльності, порушення

яких тягне за собою застосування адміністративно-господарських санкцій, і економічні, які спрямовані на підтримку окремих суб'єктів господарювання, забезпечення їх заінтересованості у здійсненні суспільно важливих видів діяльності [14, с. 48].

Поділяючи точку зору про те, що до складу суб'єктів державного регулювання належать лише уповноважені державні органи, вважаємо, що засоби державного регулювання можуть визначатися виключно законом. У зв'язку з цим не підтримуємо точку зору про включення до засобів державного регулювання таких, що містяться в корпоративних кодексах і принципах, модельних статутах, типових статутах і договорах, у локальних нормативних актах (зокрема в установчих документах) учасників корпоративних відносин [15, с. 82]. Регулювання діяльності учасників корпоративних відносин, зокрема на фондовому ринку, у локальних актах учасників господарських відносин (статутах, корпоративних кодексах, правилах тощо) є внутрішньокорпоративним регулюванням. Реалізація делегованої компетенції СРО з регулювання фондового ринку здійснюється з використанням засобів саморегулювання.

Отже, за суб'єктним складом регулювальний вплив на фондові правовідносини може здійснюватись з використанням:

– *засобів державного регулювання*, визначених законом, уповноваженим державним органом або органом місцевого самоврядування на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

– *засобів саморегулювання*, визначених локальними актами, СРО та об'єднаннями професійних учасників;

– *засобів внутрішньокорпоративного регулювання*, визначених локальними актами суб'єктів корпоративних відносин.

Слід підтримати точку зору С. Алексєєва, що правові засоби слід досліджувати з позицій їх функціонального призначення, тих рис, які характеризують їх як інструменти правового регулювання, вирішення економічних та інших соціальних завдань [16, с. 324].

Поточне управління фондовим ринком здійснюється з використанням загальних і особливих засобів державного регулювання, до яких слід віднести:

1. *Ліцензування професійної діяльності на фондовому ринку* [3; 66-74].

Представники науки адміністративного права Ю. Козлов та Ю. Тихомиров визначають ліцензування як особливу процедуру (ліцензійне провадження) спеціального посвідчення (визнання) права господарюючого суб'єкта на здійснення визначеного виду діяльності з дотриманням правил, норм, вимог і стандартів [17, с. 75-76]. Інші вчені – А. Агапов та О. Олійник – вважають, що ліцензування – це правовий режим початку та процесу подальшого здійснення окремих видів діяльності, що передбачає державне підтвердження та визначення меж права на здійснення господарської діяльності, державний контроль за її здійсненням, можливість припинення діяльності з особливих підстав органами держави [17, с. 362]. Ліцензування є однією

з форм дозвільного способу регулювання, що застосовується в разі потреби забезпечення захисту суспільних інтересів, коли «автономність» поведінки суб'єктів права може суперечити цим інтересами [18, с. 119].

Питання правового регулювання ліцензування господарської діяльності у вітчизняній юридичній науці останніми роками були предметом досліджень Е. Бекірової, В. Добровольської, І. Пастух, В. Полюховича, А. Попової, І. Шамрай, А. Шпомер та інших. Ліцензування професійної діяльності на фондовому ринку визначається як вид організаційно-господарських правовідносин, що виникають у зв'язку та у процесі надання дозволу на здійснення видів професійної діяльності на ринку цінних паперів шляхом видання уповноваженим органом державної влади ліцензіату спеціального документу – ліцензії [19, с. 397].

Правова регламентація відносин у сфері ліцензування професійної діяльності на фондовому ринку забезпечується нормами Конституції України, законів України від 01.06.2000 р. № 1775-III «Про ліцензування певних видів підприємницької діяльності», «Про державне регулювання ринку цінних паперів», «Про цінні папери та фондовий ринок» та ліцензійними умовами, затвердженими для кожного виду професійної діяльності на фондовому ринку рішеннями НКЦПФР. З метою встановлення єдиної системи та порядку ліцензування на території України, дотримання принципів ліцензування – гласності, відкритості, законності, посилення ролі закону в регулюванні процедури

ліцензування окремих видів господарської діяльності – дія Закону «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» була поширена на всіх суб'єктів господарювання, зокрема професійних учасників фондового ринку. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, визначено ст. 9 Закону «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

2. *Державна реєстрація* є дозвільним засобом державного регулювання, юридичним фактом, який підтверджує легітимність функціонування організації, виникнення, зміну та припинення конкретних правовідносин, посвідчення фактичних обставин [20, с. 68]. Загальна процедура державної реєстрації суб'єктів господарювання, що є учасниками фондового ринку, здійснюється в порядку, визначеному Законом України від 15.05.2003 р. № 755-IV «Про державну реєстрацію фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб» [21], спеціальними законами та підзаконними нормативними актами, була неодноразово предметом спеціальних наукових досліджень О. Вінник, В. Джуринського, М. Ісакова, О. Кармази, О. Квасніцької, Н. Козлова, І. Кучеренко, В. Маркова, В. Петренко, В. Татькова, В. Щербини, не має принципових особливостей в досліджуваних правовідносинах і тому не є предметом нашого дослідження.

Спеціальній реєстрації на фондовому ринку підлягають:

а) професійні учасники фондового ринку – шляхом включення до Державного реєстру фінансових уста-

нов, які надають фінансові послуги на ринку цінних паперів [22];

б) ІСІ – шляхом уведення Єдиного державного реєстру ІСІ [23];

в) об'єднання професійних учасників фондового ринку та СРО [24; 25];

г) уповноважені рейтингові агентства – шляхом включення до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств [26];

г) аудиторські фірми, які можуть проводити аудиторські перевірки професійних учасників ринку цінних паперів – шляхом ведення реєстру [3].

Крім державної реєстрації учасників фондового ринку реєстрації підлягають правила (зміни до них) ФБ [28-30], ЦД [31], інших професійних учасників фондового ринку [32, 33; 66-74]; випуски (емісії) цінних паперів та інформація про випуск (емісію) цінних паперів, зокрема цінні папери іноземних емітентів, що перебувають в обігу на території України [3; 34-42].

3. Пов'язані з ліквідацією учасників фондового ринку:

– звернення НКЦПФР до суду з позовом про припинення АТ з підстав, визначених п. 31-1 ст. 8 Закону «Про державне регулювання фондового ринку»;

– порушення НКЦПФР у суді питання про ліквідацію КІФ та СРО (п. 23 ст. 8 Закону «Про державне регулювання») шляхом звернення до господарського суду з відповідним позовом;

– прийняття НКЦПФР рішення про ліквідацію ПФ (п. 23 ст. 8 Закону «Про державне регулювання»).

4. Дозвільний (погоджувальний) порядок:

– розміщення та обігу цінних паперів українських емітентів за межами України [43];

– допуску цінних паперів іноземних емітентів та обігу їх на території України [44; 45];

– емісії сертифікатів ФОН [46] та іпотечних сертифікатів [47];

– набуття або збільшення інвестором істотної участі у професійному учаснику фондового ринку [48; 49];

– участі іноземної юридичної або фізичної особи у професійному учаснику фондового ринку в Україні (ч. 3 ст. 27-1 Закону «Про державне регулювання ринку цінних паперів»);

– концентрації у випадках, визначених Законом України від 11.01.2001 р. № 2210-III «Про захист економічної конкуренції» [50];

– призначення кандидатур на посади керівників ФБ [51].

5. Установлення вимог до цінних паперів та їх випуску:

– вимоги до бланків та глобальних сертифікатів [52-54];

– визначення рейтингової оцінки цінних паперів [55];

– стандартів випуску (емісії) цінних паперів, інформації про випуск цінних паперів, що пропонуються для відкритого продажу (розміщення) на території України, зокрема іноземних емітентів, які здійснюють випуск цінних паперів на території України [3; 56; 57];

– додаткових вимог щодо випуску цінних паперів комерційними банками [58].

6. Установлення вимог до емітентів; вимог, критеріїв і стандартів професійної діяльності на фондовому ринку та операцій з цінними паперами:

– вимог до емітентів та їх цінних паперів [59-65];

– критеріїв та вимог до здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, обмеження щодо суміщення видів професійної діяльності на ринку цінних паперів [3, 59; 66-74];

– щодо здійснення та обліку операцій на ринку цінних паперів [75-80];

– вимог до договорів на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку [81-87];

– вимог до програмних продуктів [88], програмного забезпечення автоматизованих, інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем, призначених для здійснення професійної діяльності на фондовому ринку, та його облік.

7. *Установлення вимог до розкриття інформації учасниками фондового ринку, СРО, об'єднаннями професійних учасників фондового ринку:*

– емітентами цінних паперів у формі подання регулярної та особливої інформації [89], інформації про власників значних пакетів акцій [59; 89], інформації в загальному повідомленні АТ про проведення загальних зборів [60; 90], відомості про створення або придбання акцій АТ однією особою [91];

– інвесторами в разі набуття або збільшення істотної участі у професійному учаснику фондового ринку [48; 49];

– СРО та об'єднаннями професійних учасників фондового ринку про свою діяльність у формі кварталної, річної, нерегулярної інформації [92];

– адміністративних даних професійними учасниками фондового ринку [93-99];

– складання та поняття інформації уповноваженими рейтинговими агентствами [100];

– фінансовий моніторинг [101; 102].

8. *Надання інвестиційних, податкових та інших пільг учасникам фондового ринку* (ст. 12 ГК України). Вважаємо, що засобом державного регулювання слід визначати не лише податкові пільги, але і всю податкову політику держави, спрямовану на забезпечення економічно обгрунтованого податкового навантаження на суб'єктів господарювання, стимулювання суспільно необхідної економічної діяльності суб'єктів, а також дотримання принципу соціальної справедливості та конституційних гарантій прав громадян при оподаткуванні їх доходів (ст. 10 ГК України), що виявляється на фондовому ринку у збільшенні або зменшенні податкової ставки при оподаткуванні інвестиційного прибутку, включенні або виключенні з об'єктів оподаткування окремих операцій з цінними паперами (ст. 140, п. 141.2 ст.141, ст.ст. 142, 151, 153, 167, 170, 196 Податкового кодексу України), окремий облік та оподаткування операцій з цінними паперами на позабіржовому ринку [103], що спрямовано на зниження частки позабіржового ринку в Україні тощо. Така позиція відповідає ст. 17 ГК України, в якій мова вже йде не про податкові пільги, а про систему оподаткування в цілому.

9. *Регулювання цін і тарифів:*

– установлення НКЦПФР за погодженням з АМК України максимальних розмірів тарифів на оплату

послуг ФБ (п. 5-4 ст. 8 Закону «Про державне регулювання»);

– установа НКЦПФР граничних тарифів на послуги рейтингових агентств, які оплачуються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів (п. 27 ст. 8 Закону «Про державне регулювання»).

10. *Сертифікація* фахівців фондового ринку [104] та *встановлення вимог* до керівників та головних бухгалтерів професійних учасників фондового ринку [105].

11. *Формування та ведення інформаційної бази даних про фондовий ринок* [106; 107].

12. *Моніторинг руху інвестицій* в Україну та за її межі через фондовий ринок [108].

13. *Упровадження моделі інфраструктури фондового ринку*.

Таким чином, у контексті проведеного дослідження засіб державного регулювання можна визначити як передбачений законом інструмент регулювального впливу держави на фондові відносини, спрямований на встановлення правил або обмежень у здійсненні господарської діяльності на фондовому ринку, порушення яких тягне за собою застосування адміністративно-господарських санкцій, економічну підтримку та забезпечення зацікавленості учасників фондового ринку у здійсненні господарської діяльності та операцій на фондовому ринку з використанням цінних паперів та похідних фінансових інструментів, забезпечення оптимального поєднання державного регулювання та саморегулювання відносин на фондовому ринку.

Ступінь і межі державного втручання в економіку, використання переважно тих чи інших форм, методів і засобів державного регулювання залежать від рівня й особливостей національного розвитку економіки та ринку і зрештою зумовлюють обрання концепції державного регулювання економіки в цілому та фондового ринку зокрема.

Перспективи подальших наукових досліджень передбачають проведення спеціальних наукових досліджень основних засад державного регулювання та саморегулювання відносин на фондовому ринку, їх правових форм і методів.

Список використаних джерел:

1. Щербина В. С. Суб'єкти господарського права / В. С. Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 263 с.

2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV / Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.

3. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292.

4. Шишкин С. Н. Предпринимательско-правовые (хозяйственно-правовые) основы государственного регулирования экономики : монография / С. Н. Шишкин; Российская акад. наук, Ин-т государства и права. – М.: Инфотропик Медиа, 2011. – 328 с.

5. Хозяйственное право Украины : учебник / [В. К. Мамутов, Г. Л. Знаменский, К. С. Хахулина и др.; под ред. Мамутова В. К.]. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 912 с.

6. Великий тлумачний словник української мови / упоряд. Т. В. Ковальова. – Харків: Фоліо, 2005. – 767 с.

7. Карташов В. Н. Юридическая деятельность: понятие, структура, ценность : монография / под ред. д.ю.н. Н. И. Матузова / В. Н. Карташов. – Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1989. – 218 с.

8. Алексеев С. С. Правовые средства: постановка проблемы, понятие, классификация / С. С. Алексеев // Советское государство и право. – 1987. – № 6. – С. 14-18.

9. Безух О. В. Засоби державного регулювання відносин у сфері економічної конкуренції / О. В. Безух // Засоби державного регулювання господарської діяльності : зб. наук. праць ; ред. кол.: В. С. Щербина (голова), Т. В. Боднар та ін. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – С. 58-77.

10. Малько Л. В. Правовые средства: вопросы теории и практики / Л. В. Малько // Журнал российского права. – 1998. – № 8. – С. 66-77.

11. Щербина В. С. Засоби державного регулювання господарської діяльності: поняття, види, шляхи вдосконалення / В. С. Щербина // Засоби державного регулювання господарської діяльності : зб. наук. праць ; ред. кол.: В. С. Щербина (голова), Т. В. Боднар та ін. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – С. 4 – 20.

12. Щербина В. С. Попередження господарських правопорушень / В. С. Щербина. – К.: Либідь, 1993. – 132 с.

13. Полохович В. І. Застосування окремих засобів регулюючого впливу держави на фондовому ринку // Засоби державного регулювання господарської діяльності : зб. наук. праць / ред. кол.: В. С. Щербина (голова), Т. В. Боднар та ін. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – С. 136-162.

14. Хозяйственный кодекс Украины : научно-практический комментарий / под общ. ред. А. Г. Бобковой. – Харьков: Издатель ФЛ-П Вапнярчук Н. Н., 2008. – 1296 с.

15. Лукач І. В. Засоби регулюючого впливу держави на здійснення корпора-

тивних прав / І. В. Лукач // Засоби державного регулювання господарської діяльності : зб. наук. праць / ред. кол.: В. С. Щербина (голова), Т. В. Боднар та ін. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – С. 78-119.

16. Алексеев С. С. Право: азбука – теория – философия: опыт комплексного исследования / Алексеев С. С. – М.: Статут, 1999. – 710 с.

17. Костылева К. И. Сущность лицензирования как административно-правового регулятора общественных отношений / Костылева К. И. // Проблемы административного и административно-процессуального права (памяти Ю. М. Козлова) / ред. кол. Л. Л. Попов, А. Б. Агапов, Л. А. Калинина, Г. А. Кузьмичева. – М., 2005. – С. 75-76.

18. Зенькович Е. Н. Рынок ценных бумаг : административно-правовое регулирование / Е. Н. Зенькович. – М.: Волтерс Клувер, 2007. – 312 с.

19. Полохович В. І. Господарсько-правовий механізм державного регулювання фондового ринку України. – дис. ... д.ю.н.: 12.00.04 / В. І. Полохович. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012.

20. Административное право Российской Федерации. Часть II. Административно-правовая организация управления экономикой, социально-культурной и административно-политической сферами : учебник / [Алехин А. П., Козлов Ю. М., Кармолицкий А. А.]. – М.: Зерцало-М, 2003. – 608 с.

21. Про державну реєстрацію фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 25. – Ст. 1172.

22. Рішення ДКЦПФР «Про затвердження Порядку формування та ведення державного реєстру фінансових установ, які надають фінансові послуги на ринку цінних паперів» № 296 від 14 липня 2004 року / Офіційний вісник України. – 2011. – № 63. – Ст. 2509.

23. Про затвердження Положення про реєстрацію регламенту інститутів спільного інвестування та ведення Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування: Рішення НКЦПФР від 18.06.2013 р. № 1047 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 62. – Ст. 2249.

24. Про затвердження Положення про об'єднання професійних учасників фондового ринку : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12 грудня 2012 р. № 1925 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 9 – Ст. 355.

25. Про затвердження Положення про реєстр саморегульованих організацій фінансових установ : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26 липня 2005 р. № 4380 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 33. – Ст. 2003.

26. Порядок ведення Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств та видачі Свідоцтв про включення до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств, затверджений рішенням НКЦПФР від 23.06.2006 р. № 444.

27. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.

28. Про затвердження Положення про функціонування фондових бірж: Рішення НКЦПФР від 22.11.2012 р. № 1688 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 100. – Ст. 4094.

29. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку: Рішення НКЦПФР від 14.05.2013 р. № 818 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 48. – Ст. 1737;

30. Про затвердження Положення про порядок реєстрації змін до правил фондової біржі щодо запровадження в обіг

на фондовій біржі деривативів: Рішення ДКЦПФР від 04.08.2009 р. № 884 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 69. – Ст. 2397.

31. Порядок та умови надання статусу Центрального депозитарію цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 16 квітня 2013 р. № 597 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 37. – Ст. 1318.

32. Про затвердження Положення про провадження депозитарної діяльності : Рішенням НКЦПФР від 23 квітня 2013 р. № 735 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 52. – Ст. 1910.

33. Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами і брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12 грудня 2006 р. № 1449 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 6. – Ст. 235.

34. Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску іпотечних сертифікатів, що випускаються в бездокументарній формі, інформації про їх випуск та звіту про підсумки випуску іпотечних сертифікатів : Рішення ДКЦПФР від 21 березня 2006 р. № 187 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 16. – Ст. 1227.

35. Про затвердження Положення про реєстрацію випуску сертифікатів фонду операцій з нерухомістю, проспекту емісії, звіту про результати розміщення сертифікатів фонду операцій з нерухомістю, погашення сертифікатів фонду операцій з нерухомістю та скасування реєстрації випуску : Рішення ДКЦПФР від 5 березня 2009 р. № 244 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 27. – Ст. 913.

36. Про затвердження Порядку реєстрації випуску опціонних сертифікатів та проспекту їх емісії : Рішення ДКЦПФР від 16 червня 2009 р. № 572 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 80. – Ст. 2722.

37. Про затвердження Положення про Державний реєстр випусків цінних паперів : Рішення НКЦПФР 19 квітня 2012 р. № 557 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 39. – Ст. 1493.

38. Про затвердження Порядку здійснення емісії та реєстрації випуску акцій акціонерних товариств, які створюються шляхом злиття, поділу, виділу чи перетворення або до яких здійснюється приєднання : рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 9 квітня 2013 р. № 520 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 41. – Ст. 1493.

39. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску інвестиційних сертифікатів паєвого інвестиційного фонду : Рішення НКЦПФР від 20 червня 2013 р. № 1103 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 61. – Ст. 2207.

40. Про затвердження Положення про порядок реєстрації проспекту емісії та випуску акцій корпоративного інвестиційного фонду : Рішення НКЦПФР від 20 червня 2013 р. № 1104 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 66. – Ст. 2419.

41. Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств : Рішення НКЦПФР 27 травня 2014 р. № 692 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 51. – Ст. 1374.

42. Про затвердження Положення про порядок реєстрації випуску звичайних іпотечних облігацій, проспекту емісії, звіту про підсумки випуску іпотечних облігацій, погашення та скасування реєстрації випуску іпотечних облігацій : Рішення НКЦПФР від 28 серпня 2014 р. № 1118 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 84. – Ст. 2380.

43. Про затвердження Порядку надання дозволу на розміщення та/або обіг цінних паперів українських емітентів за межами України : Рішення НКЦПФР від 20 червня 2013 р. № 1105 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 63. – Ст. 2316.

44. Про затвердження Переліку іноземних фондових бірж, на яких мають бути допущені до обігу цінні папери іноземних емітентів, що мають намір отримати допуск до обігу цінних паперів на території України : Рішення НКЦПФР від 10 вересня 2013 р. № 1754 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 81. – Ст. 3015.

45. Про затвердження Положення про конкурс з визначення фондових бірж, на яких може здійснюватись публічне розміщення облігацій міжнародних фінансових організацій : Рішення НКЦПФР від 5 листопада 2013 р. № 2516 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 94. – Ст. 3497.

46. Про затвердження Положення про видачу небанківській фінансовій установі – управителю дозволу на право прийняття на себе комерційних ризиків при створенні фонду фінансування будівництва виду Б та/або дозволу на право здійснення емісії сертифікатів фонду операцій з нерухомістю : Розпорядження Держфінпослуг від 29 липня 2004 р. № 1866 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 36. – Ст. 2432.

47. Про затвердження Положення про видачу небанківським фінансовим установам дозволу на здійснення емісії іпотечних сертифікатів : Розпорядження Держфінпослуг від 27 травня 2005 р. № 4084 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 26. – Ст. 1510.

48. Про затвердження Порядку погодження набуття особою істотної участі у професійному учаснику фондового ринку або збільшення її таким чином, що назначена особа буде прямо чи опосередковано володіти або контролювати 10, 25, 50 і 75 відсотків статутного капіталу такого учасника чи права голосу придбаних акцій (часток) в його органах управління : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 13 березня 2012 р. № 394 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 36. – Ст. 1361.

49. Про затвердження Положення про порядок подання відомостей про струк-

туру власності : Постанова Правління Національного банку України від 8 вересня 2011 р. № 306 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 84. – Ст. 3092.

50. Про затвердження Положення про порядок подання заяв до Антимонопольного комітету України про попереднє отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання : Розпорядження Антимонопольного комітету України № 33-р від 19 лютого 2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – № 13. – Ст. 679.

51. Про затвердження Порядку погодження кандидатур керівників фондових бірж і вимоги до таких керівників під час їх перебування на посаді : Рішення НКЦПФР від 22 січня 2013 року № 64 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 19. – Ст. 661.

52. Про затвердження Положення про глобальний сертифікат та тимчасовий глобальний сертифікат : Рішення НКЦПФР від 30 липня 2013 р. № 1332 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 71. – Ст. 2630.

53. Про затвердження Положення про вимоги до стандартної (типової) форми виготовлення вексельних бланків : Рішення НКЦПФР від 03 вересня 2013 р. № 1681 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 77. – Ст. 2877.

54. Про затвердження Правил виготовлення бланків цінних паперів і документів суворого обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 25 листопада 1993 р. № 98, Служби безпеки України від 15 листопада 1993 р. № 118, Міністерства внутрішніх справ України від 24 листопада 1993 р. № 740 [Електронний ресурс]. Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0008-94.

55. Правила визначення уповноваженим рейтинговим агентством рейтингової оцінки за Національною рейтинговою шкалою: рішенням ДКЦПФР від 21.05.2007 р. № 1042 // Офіційний вісник України. - 2007. - № 43. – Ст. 1742.

56. Про затвердження Положення про порядок розміщення, обігу та викупу цінних паперів інституту спільного інвестування : Рішення НКЦПФР від 30 липня 2013 р. № 1338 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 74. – Ст. 2745.

57. Про затвердження Положення про порядок здійснення емісії облігацій підприємств, облігацій міжнародних фінансових організацій та їх обігу : Рішення НКЦПФР від 27 грудня 2013 року № 2998 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 12. – Ст. 384.

58. Про затвердження Положення щодо організації діяльності банків та їх відокремлених підрозділів при здійсненні ними професійної діяльності на фондовому ринку : Рішення НКЦПФР від 16 грудня 2014 р. № 1708 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 4. – Ст. 79.

59. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. / Офіційний Вісник України. – 2006. – № 13. – Ст. 857.

60. Про акціонерні товариства : Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50-51. – Ст. 384.

61. Про іпотеку: Закон України від 05 червня 2003 р. № 898-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.

62. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати : Закон України від 19 червня 2003 р. № 979-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 1. – Ст. 1.

63. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю: Закон України від 19 червня 2003 р. № 978-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 52. – Ст. 377.

64. Про обіг векселів в Україні : Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 24. – Ст. 126.

65. Положення про встановлення ознак фіктивності емітентів цінних паперів та включення таких емітентів до переліку (списку) емітентів, що мають ознаки фіктивності : Рішення НКЦПФР від 14 жовтня 2014 р. № 1360 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 92. – Ст. 2662.

66. Про затвердження Порядку та умов видачі ліцензії на провадження окремих видів професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів), переоформлення ліцензії, видачі дубліката та копії ліцензії: Рішення НКЦПФР від 14 травня 2013 р. № 817 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 48. – Ст. 1736.

67. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з торгівлі цінними паперами: Рішення НКЦПФР від 14 травня 2013 р. № 819 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 52. – Ст. 1911.

68. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів – діяльності з управління іпотечним покриттям. Рішення НКЦПФР від 7 лютого 2012 р. № 235 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 19. – Ст. 730.

69. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами): Рішення НКЦПФР від 23 липня 2013 р. № 1281 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2835.

70. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – депозитарної діяльності: Рішення ДКЦПФР від 14 травня 2013 р. № 814 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 48. – Ст. 1760.

71. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цін-

них паперів) – депозитарної діяльності, а саме діяльності з ведення реєстру власників іменних цінних паперів: Рішення ДКЦПФР від 14 травня 2013 р. № 815 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 48. – Ст. 1735.

72. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – депозитарної діяльності та клірингової діяльності: Рішення НКЦПФР від 21 травня 2013 року № 862 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 55. – Ст. 2000.

73. Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) – діяльності з організації торгівлі на фондовому ринку: Рішення НКЦПФР від 14 травня 2013 р. № 818 // Офіційний вісник України – 2013. – № 48. – Ст. 1737.

74. Про затвердження Ліцензійних умов провадження діяльності із залучення коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю. Розпорядження Держфінпослуг від 24 червня 2004 р. № 1225 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 30. – Ст. 2046.

75. Про депозитарну систему України : Закон України від 6 липня 2012 р. № 5178-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 39. – Ст. 517.

76. Про затвердження Положення про провадження депозитарної діяльності : Рішенням НКЦПФР від 23 квітня 2013 р. № 735 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 52. – Ст. 1910.

77. Про затвердження Положення про порядок продажу в процесі приватизації на фондових біржах пакетів акцій акціонерних товариств : Наказ ФДМУ, ДКЦПФР, АМК України 16 листопада 1998 р. № 2141/297/9 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 51. – Ст. 161.

78. Про порядок видачі, обліку і погашення векселів, виданих під час ввезення

в Україну майна як внеску іноземного інвестора до статутного фонду підприємства з іноземними інвестиціями, а також за договорами (контрактами) про спільну інвестиційну діяльність, та сплати ввізного мита у разі відчуження цього майна : Постанова Кабінету Міністрів України від 7 серпня 1996 р. № 937 // ЗП України. – 1996. – № 16. – Ст. 356.

79. Порядок реєстрації випусків акцій акціонерних товариств, створених до набрання чинності Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок», та переведення таких випусків у систему депозитарного обліку : Рішення НКЦПФР від 26 лютого 2013 р. № 249 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 27. – Ст. 937.

80. Про затвердження Порядку передачі інформації, що міститься в системі реєстру власників іменних цінних паперів, в систему депозитарного обліку : Рішення НКЦПФР від 18 квітня 2013 р. № 729 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 37. – Ст. 1320.

81. Про затвердження Вимог до депозитарного договору між депозитарною установою і Центральним депозитарієм цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 06 серпня 2013 р. № 1410 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 74. – Ст. 2746.

82. Про затвердження Вимог до договору про обслуговування рахунку в цінних паперах : Рішення НКЦПФР 06 серпня 2013 р. № 1412 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2836.

83. Про затвердження Вимог до договору про надання реєстру власників іменних цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 15 серпня 2013 р. № 1518 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 74. – Ст. 2753.

84. Про затвердження Вимог до договору про проведення грошових розрахунків за результатами клірингу : Рішення НКЦПФР від 20 серпня 2013 р. № 1525 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2838.

85. Про затвердження Вимог до договору про обслуговування клірингової установи та договору про обслуговування Розрахункового центру : Рішення НКЦПФР від 20 серпня 2013 р. № 1526 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 75. – Ст. 2791.

86. Про затвердження Вимог до договору про кліринг та розрахунки за правочинами щодо цінних паперів (про надання клірингових послуг) : Рішення НКЦПФР від 20 серпня 2013 р. № 1527 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2839.

87. Про затвердження Вимог до договору про проведення розрахунків у цінних паперах за результатами клірингу : Рішення НКЦПФР від 20 серпня 2013 р. № 1524 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2837.

88. Про затвердження Вимог до програмних продуктів на фондовому ринку : Рішення НКЦПФР від 2 жовтня 2012 року № 1342 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 84. – Ст. 3410.

89. Про затвердження Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 3 грудня 2013 року № 2826 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 100. – Ст. 3699.

90. Про розкриття інформації в загальному повідомленні АТ про проведення загальних зборів : Рішення ДКЦПФР від 26.05.2006 р. № 324 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 24. – Ст. 1788.

91. Про порядок реєстрації та опублікування відомостей про створення акціонерного товариства однією особою або про придбання однією особою усіх акцій товариства : Рішення ДКЦПФР від 20 жовтня 2009 р. № 1207 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 3. – Ст. 132.

92. Про затвердження Положення про порядок складання та подання інформації щодо діяльності саморегульованих організацій та об'єднань професійних учасників фондового ринку до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку :

Рішення НКЦПФР від 6 серпня 2013 р. № 1407 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 72. – Ст. 2646.

93. Про затвердження Положення про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : Рішення НКЦПФР від 25 вересня 2012 р. № 1283 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 82. – Ст. 3324.

94. Про затвердження Положення про порядок складання та розкриття інформації компаніями з управління активами та особами, що здійснюють управління активами недержавних пенсійних фондів, та подання відповідних документів до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : Рішення НКЦПФР від 2 жовтня 2012 р. № 1343 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 86. – Ст. 3511.

95. Про затвердження Положення про порядок складання адміністративних даних щодо здійснення діяльності організаторами торгівлі, оприлюднення інформації та подання відповідних документів до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : Рішення НКЦПФР від 25 вересня 2012 р. № 1284 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 82. – Ст. 3325.

96. Про порядок подання та розміщення інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів торговцями цінними паперами та фондовими біржами : Рішення НКЦПФР від 5 лютого 2013 р. № 131 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 19. – Ст. 662.

97. Про затвердження Положення про порядок складання адміністративних даних зберігачами цінних паперів та подання відповідних документів до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : Рішення НКЦПФР від 11 вересня 2012 р. № 1221 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 78 – Ст. 3177.

98. Про затвердження Порядку оприлюднення Центральним депозитарієм цінних паперів інформації про результати своєї діяльності та структуру власності : Рішення НКЦПФР від 04 червня 2013 р. № 951 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 50. – Ст. 1807.

99. Про затвердження Порядку надання Національним банком України інформації щодо здійснення ним депозитарної діяльності до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку : Рішення НКЦПФР від 1 жовтня 2013 р. № 2072 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 84. – Ст. 3136.

100. Про затвердження Порядку подання інформації уповноваженими рейтинговими агентствами: Рішення НКЦПФР від 11.12.2012 р. № 1767 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 4. – Ст. 121.

101. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 19 липня 2012 р. № 995 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2636.

102. Про визначення критеріїв, за якими оцінюється ризик суб'єкта первинного фінансового моніторингу – професійного учасника ринку цінних паперів бути використаним для відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму : Рішення НКЦПФР від 25 грудня 2012 р. № 1851 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 9. – Ст. 354.

103. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів : Закон України від 6 грудня 2012 року № 5519-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 8. – Ст. 91.

104. Про затвердження Положення про сертифікацію фахівців з питань фондового ринку : Рішення НКЦПФР від 13 серпня 2013 р. № 1464 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 78. – Ст. 2915.

105. Про затвердження Професійних вимог до головних бухгалтерів професійних учасників ринку цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 25 квітня 2013 р. № 769 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 40. – Ст. 1441.

106. Про схвалення Концептуальних засад функціонування загальнодоступної інформаційної бази даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів : Рішення НКЦПФР № 1857 від 25 грудня 2012 р.

[Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.nssmc.gov.ua/law/17336>.

107. Про затвердження Положення про формування інформаційної бази даних про ринок цінних паперів : Рішення НКЦПФР від 3 червня 2014 р. № 733 / Офіційний вісник України. – 2014. – № 54. – Ст. 1471.

108. Річний звіт НКЦПФР за 2013 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nssmc.gov.ua/user_files/content/58/1402491205.pdf.

Кологойда О. В. Засоби державного регулювання відносин на фондовому ринку України

У статті через поняття та систему засобів схарактеризовано управління як правову форму державного регулювання економіки. За суб'єктним складом у системі засобів регулювального впливу на фондові правовідносини виділено засоби державного регулювання, засоби саморегулювання та засоби внутрішньо-корпоративного регулювання. Досліджено загальні та спеціальні засоби державного регулювання відносин на фондовому ринку.

Ключові слова: фондовий ринок, державне регулювання господарської діяльності, засоби державного регулювання.

Кологойда А. В. Средства государственного регулирования отношений на фондовом рынке Украины

В статье через понятие и систему средств охарактеризовано управление как правовая форма государственного регулирования экономики. По субъектному составу в системе средств регулирующего влияния на фондовые правоотношения выделены средства государственного регулирования, средства саморегулирования и средства внутрикорпоративного регулирования. Исследованы общие и специальные средства государственного регулирования отношения на фондовом рынке.

Ключевые слова: фондовый рынок, государственное регулирование хозяйственной деятельности, средства государственного регулирования.

Стаття надійшла до редакції 11.06.2015